

TÜRK SİYASAL HAYATI

KRONOLOJİ:

1. Mondros Ateşkes Antlaşması
2. Sevr Antlaşması
3. Londra Konferansı
4. Mudanya Ateşkes Antlaşması
5. **Lozan Barış Antlaşması**

BALKAN SAVAŞLARI: Karadağ'ın 8 Ekim 1912'de Osmanlı Devleti'ne savaş ilan etmesi ve Sırbistan, Bulgaristan, Yunanistan'ın da katılımıyla Balkan Savaşları başladı.

Gökalp'in hars kavramı ulusal kültürü kapsamaktadır.

Medeniyet ise farklı toplumların bir arada geliştirdikleri bir bütündür.

Eğitim alanındaki laikleşme, 3 Mart 1924 tarihli "**Tevhid-i Tedrisat Kanunu**" ile gerçekleştirilmiştir.

CENTO; (Merkezi Antlaşma Teşkilatı) **Türkiye, İran, Irak, Pakistan ve İngiltere** arasında 1955 yılında kurulan güvenlik ve savunma örgütüdür. 1979 yılında varlığı sona ermiştir.

Milli Birlik Komitesi: 27 Mayıs darbesinden sonra kurulan ve ülke yönetimini eline alan oluşumdur.

147'LER OLAYI: Sonbahar aylarında da, üniversitede bir tasfiyeye gidildi ve hükümet "tembel", "yeteneksiz" ve "reform düşmanı" oldukları gerekçesiyle **147 öğretim üyesinin üniversiteyle ilişkisini kesti.**

Meclis-i Umumi adı verilen yasama organı Heyet-i Ayan ve Heyet-i Mebusan adında iki kanattan oluşur.

Heyet-i Ayan atanır; Heyet-i Mebusan seçimle gelmektedir.

ANADOLUCULUK, hem bir ilimcilik hem kalkınmacılık hem ahlakçılık ve maneviyatçılık hem de felsefi anlamda Türk hümanizmasını gerçekleştirecek bir ideoloji ve toplumsal harekettir.

Milliyetçi muhafazakârlar olarak, Nurettin Topçu, Mümtaz Turhan, Erol Güngör, Sâmîha Ayverdi, Ekrem Hakkı Ayverdi'yi örnek gösterebiliriz.

İlmiye sınıfı yani ulema, askeri sınıf (ordu) ve kalemiye (bürokrasi) ile birlikte Osmanlı Devlet düzeninin üzerine inşa edildiği en önemli gruplar arasındadır.

28 Şubatta bir koalisyon hükümeti vardı ve bu koalisyon; Doğruyol Partisi ve Refah Partisinden oluşuyordu.

Kronoloji:

- 1922 Saltanat kaldırıldı.
- 1924 Halifelik makamı kaldırıldı.
- 1925 Şapka.
- 1928 Latin alfabesi.
- 1928 "Türkiye Devletinin dinî, dinî İslamdır" ifadesinin kaldırılması.
- 1937 Laiklik ilkesinin Anayasaya eklenmesi.

Osmanlıda Modernleşme Girişimleri:

- Mühendishane-i Berri Hümayun ve Mühendishane-i Bahri Hümayun
- Nizam-ı Cedit ordusu
- Asakar-i Mansure-i Muhammediye ordusu

MARSHALL PLANI: İkinci Dünya Savaşı sonrasında Avrupa'nın yeniden imarı için ABD'nin hibe ve borç şeklinde yaptığı yardımdır.

TURGUT ÖZAL VE 24 OCAK KARARLARI: 1980 sonrası Türkiye ekonomisine damgasını vuran 24 Ocak Kararları (24 Ocak 1980) ile

- ithalatın serbestleştirilmesi;
- TL'nin aşırı değerlendirilmesine son veren gerçekçi kur uygulamasına geçilmesi;
- ihracatın, yabancı sermayenin özendirilmesi;
- ihracata sigorta ve finansman ile kurumsal destek sağlanması;
- kademeli olarak sübvansiyonların azaltılması ve fiyat denetimlerinin kaldırılması öngörülür.

Vakayı Hayriye adıyla bilinen yeniçeriliğin tasfiyesi olayı, Osmanlı'da tamamen modern tekniklere uygun askerî birliklerin doğmasını sağlamıştır.

TIMARLI SİPAHİ: Osmanlı'da köylüler tarafından ekilip biçilen topraklar karşılığı alınacak vergileri toplayan, bunun karşılığında padişahın kendisi için takdir ettiği miktarda "cebeli" adı verilen **silahlı ve atlı asker bulduran kişidir.**

Laiklik ilkesinin anayasada yerini bulması hemen gerçekleşmedi. 1924 Anayasası'nın 2. maddesinde, "Türkiye Devletinin dinî, **dinî İslamdır**" ifadesi yer alıyordu. Bu ifade 1928'de Anayasa'dan kaldırıldı ama yerine laiklik ilkesinin konulması için 1937 yılını beklemek gerekecekti.

LİBERALİZM, bireyciliği, bireysel hak ve özgürlükleri, özel mülkiyeti ve devlet müdahaleciliğinden uzak serbest piyasa sistemini temel alır.

Liberal düşüncelerin etkilediği siyasi partiler; Demokrat Parti, Doğru Yol Partisi, Adalet Partisi, Anavatan Partisi, Cumhuriyet Halk Partisi....